

סדנה: נפש האדם בראי היצירה עדי מרגלית עזר ואילנה אילתי שליט

הפסיכואנליזה עסוקה בניסיון להבין לעומק את נפש האדם מרגע לידתו, את האופן בו מושפעת התפתחותו הרגשית מסביבתו ומהקשר עם הדמויות המרכזיות בחייו. הרעיונות בפסיכואנליזה לא "נולדו מעצמם", אלא תלויים בחיים אשר מתרחשים סביבם: בחיי הרוח של האדם, התרבות, הפילוסופיה והחברה.

הספרות והשירה גם הן נכתבות מתוך נפש האדם – האדם הכותב, המשורר.

ומה מחבר ביניהן? בסדנא נעסוק במספר מושגים בשני אמצעים מרכזיים: דרך קריאת מאמר תיאורטי אודות המושג ודרך קריאת מקור ספרותי/שירה הקשור במושג זה.

נחשוב, "נשחק" וניצור חיבורים נוספים דרך האופנים בהם החומרים הכתובים - הפסיכואנליטיים והיצירות כאחד - נוגעים ומשתקפים בעיני המשתתפים. באופן זה נרחיב את הבנתנו ונפיח חיים במושג, במשמעויותיו ובאסוציאציות שהוא מעלה.

המושגים התיאורטיים דרכם נביט ביצירות יבחרו מתוך הרשימה הבאה:

על היות, עצמי אמיתי ועצמי כוזב, Mirroring, בכי, משחק, בדידות, כתיבה יצירתית ואחרים.

היצירות בהן נקרא יבחרו מתוך כתביהן של: גבריאל גרסיה מרקס, יהודה עמיחי, עוזי וייל, יעל נאמן, אסתר פלד, ויסלבה שימבורסקה, נטליה גינצבורג, לואיז גליק, שולמית הראבן, טובה ינסון ועוד.

רשימה ביבליוגרפית:

על היות

ויניקוט, ד. (1988). מצב ראשוני של 'היות': שלבים קדם פרימיטיביים. מתוך: טבע האדם. תולעת ספרים.

"נעלמה", מתוך: צלליות. עוזי וייל. הוצאת כינרת זמורה ביתן, 2005.

מירורינג

ויניקוט, ד. (1971). תפקיד הראי של האם והמשפחה בהתפתחותו של הילד. מתוך: משחק ומציאות. הוצאת עם עובד, 1995.

"מעשה בילדה רואה ואינה נראית", מתוך: סיפורי משפחת החיות המוזרות, טובה ינסון. הוצאת יריב הדר, 1977.

הבנות של אלה משם – הדור השני : סיפורי חיים, עורכת : אסתר פלד. הוצאת בבל, 2018.

בדידות

קליין, מ. (1963) על תחושת הבדידות. מתוך: כתבים נבחרים ב'.

שולמית הראבן (1982). בדידות. הוצאת עם עובד.

בכי

וויניקוט ד. (1998). מדוע תינוקות בוכים. מתוך: הילד, משפחתו וסביבתו. הוצאת ספריית הפועלים.

שירים מאת יהודה עמיחי, לואיז גליק, ויסלבה שימברוסקה, אן סקסטון.

עצמי אמיתי ועצמי כוזב

ויניקוט, ד. (1963). עיוות האני במונחים של עצמי אמיתי ועצמי כוזב. מתוך: עצמי אמיתי, עצמי

כוזב. הוצאת עם עובד.

"היה הייתה" (2018). יעל נאמן. אחוזת בית.

על משחק

וויניקוט ד. (1970). משחק אמירה תיאורטית. מתוך: משחק ומציאות. הוצאת עם עובד.

גבריאיל גרסיה מרקס. (1993). האור דומה למים. מתוך 12 סיפורים נודדים. עם עובד.

ארי דה לוקה. (2001) הר אדוני. הספריה החדשה.

כתיבה יצירתית

Turco R. (2001). Psychoanalysis and Creativity. *J. Am. Acad. Psychoanal. Dyn.*

Psychiatr., (29)(4):543-549

ראיון עם דנה בריקסט ברין, (2013). עורכת כתב העת *International Journal of*

psychoanalysis. "On Writing Psychoanalysis".

קנז יהשע (1980). התרנגולת בעלת שלוש הרגליים. מתוך: מומנט מוזיקלי.

הספריה החדשה.

גינצבורג נטליה. (2019). המקצוע שלי. מתוך: המידות הקטנות. הוצאת תשע נשמות.

שירים מאת יונה וולך, ויסלבה שימברוסקה, דן פגיס, לאה גולדברג, אברהם חלפי. לואיז גליק.